

Volnik na Krasu

Pogled na razvejeno hribovje
Žekanca z Volnikom.

Na območju naravnega parka na Krasu v zaledju Trsta je znana in najbolj obiskana vzpetina Volnik (italijansko Monte Lanaro), ki je s 546 metri najvišji vrh planote Žekenc. Celotno območje parka je v glavnem poraščeno z listnatim gozdom ter s črnim borom na južnih pobočjih. V globokih dolinah med vzpetinami najdemo nekatere redke rastlinske vrste, na območju pa domujeta med drugim tudi evropski jež in divja mačka. Občasno sta opažena tudi rjavi medved in šakal.

Na Volniku se združuje več markiranih poti, največ iz smeri Tržaškega Krasa. Z naše strani je najlepša in označena pot, ki se prične v Pliskovici. To je slikovita vas na planoti Komenskega Krasa. Leži ob cesti Dutovlje-Gorjansko na razgledni vzpetini nad suhim kraškim dolom, ki mu pravijo Mlačna. Vas je dobila ime po drobni ptici pliski, beli pastirici, ki v vasi in okoli nje najde primerno okolje za preživetje.

Nekoč smo tod okoli Kraševci orali z voli.

V jarme smo jih vklenili, z njimi tovore vozili.

Brez volov ne bi preživel, zato smo radi jih imeli.

Kal Mlačna, obnovljen leta 2007 v okviru projekta 1001 kal - 1001 zgodba o življenju.

men, ki ga na krasu ne manjka, znajo domačini prav lepo obdelovati, kar je razvidno s slike z volom. V vasi je kamnoseštvo Jerneja Bortolata, ki si ga je vredno ogledati. Tu lahko kupimo tudi kak spominek kamnoseških izdelkov umetnostne obrti.

Pliskovica je znana tudi po mokriščih - kalih. Kali oziroma kraške mlake niso veliki, a so bili za življenje na Krasu izredno pomembna mokrišča. Teh je bilo tu naokoli nekaj kar osemnajst, danes jih je polovica manj, so pa obnovljeni in oživiljeni. Kali so bili delo človeških rok in namenjeni oskrbi živine in ljudi z vodo. Vodnati kal Mlačna si lahko ogledamo spotoma, ko se bomo sprehodili na Volnik.

Skozi globok hrastov gozd na Volnik

Do Pliskovice pridemo iz Sežane skozi Dutovlje ali iz Vipavske doli-

ne preko Branika in Komna. Pod vasjo Pliskovica ob cesti Dutovlje-Gorjansko-Komen je veliko in urejeno parkirišče, kjer lahko parkiramo. S parkirišča se odpravimo prek ceste in nadaljujemo po gozdni cesti, ki se med polji in vinogradi rahlo spušča do doline Mlačna. Na levi si ogledamo obnovljeni kal Mlačna. Nadaljujemo levo po cesti, ki se v okljukih rahlo vzpenja skozi globok hrastov gozd. Cesta, ki zavija desno, ravno tako pripelje na Volnik, le da je daljša in manj slikovita ter ni označena. Hodimo večinoma po ravnini z rahlimi spusti in vzponi, ves čas skozi gozd. Ob poti opazimo dve lovski preži in nekajkrat tudi lesene tablice s poimenovanjem dreves in grmovja. Po slabi uri hoje pridemo do križišča trikotne oblike. Nadaljujemo po cesti, ki zavije desno navzgor. Kmalu smo na stičišču več gozdnih cest: leva pripelje iz Dutovelj oziroma Krajne vasi. Desna pa je tista, po kateri bi prišli, če bi se pri kalu Mlačna odločili, da gremo desno. Na zgornjem robu ceste opazimo desno od poti leseno puščico, ki nas usmeri s ceste na ozko pot navzgor za Volnik. Od tod naprej hodimo po poti, ki je najbolj shojena in se v daljših okljukih vije po severnem pobočju hribovitega Žekanca, kot mu pravijo domačini. S poti se odcepi v desno

Udovit kamnoseški izdelek vola (spodaj je plošča z gornjim napisom), ki stoji tik ob parkirišču.

Tako je zapisano na kamniti plošči pod izklesanim likom vola, ki stoji ob parkirišču pod vasjo Pliskovica (tudi naše izhodišče za Volnik). Ka-

